

I S A A A
INTERNATIONAL SERVICE
FOR THE ACQUISITION
OF AGRI-BIOTECH
APPLICATIONS

د اعلیٰ سطحي معلوماتي خلاصه

صيفه ۳۹

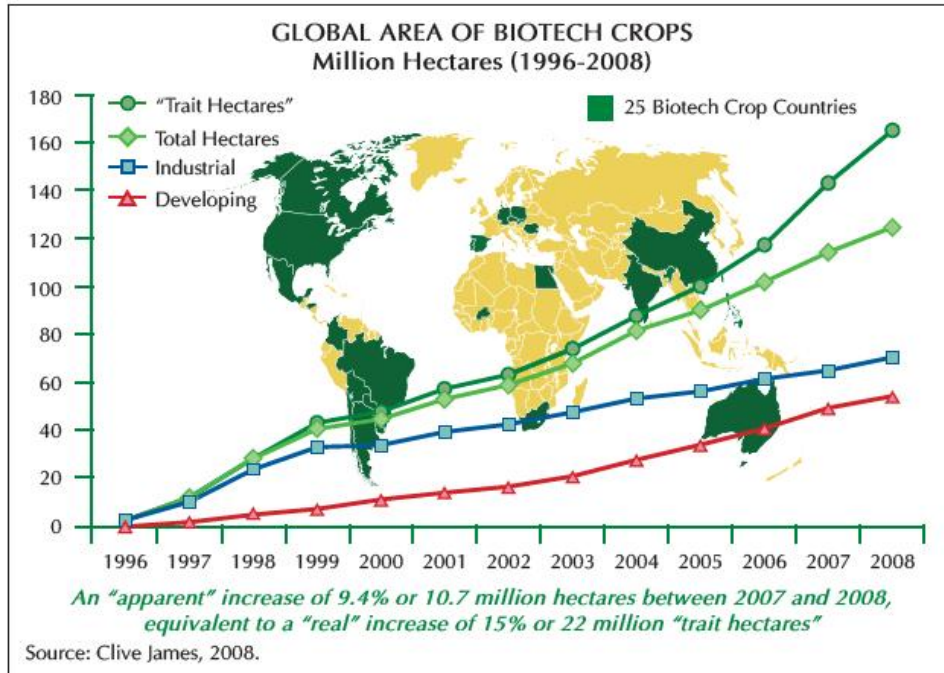
په تجارتي لړ کښې د جيناتي فصلونو عالمي صورتحال ۲۰۰۸

ليکونکی:

کلايو جيمس

چيئر مين بورډ آف ډايریکټر

I.S.A.A.A

معاونين:

ISAAA راکټ فيلر فاونډيشن يو ايس اي
Fondazion Bussolera Branca Italy
Ibercaja, Spain

اټي ايس اے اے اے د راکټ فيلر فاونډيشن او Fondazion Bussolera Branca له طرفه ده دی کتابچې په کم ترقيافته ملکونو کې مفت خوریدلی د پاره ډېر مشکور دی. ددې کتابچې مقصد ساينسي طبقو او اولسي خلقو ته بائيوتیک او جي ايم فصلونو متعلق معلومات ورکول دي، ځکه چې دې فصلونو باندې غېر جانبدارانې پوهيدل مخې ته راشي او په نړيواله سطحه باندې فوډ، فيډ او د فائبر په حفاظتي استعمال او د هغې په کردار باندې بحث وکړی شي - په دې کتابچه کې شامل شوي ټول خيالات او معلومات اود هر قسم غلطۍ يا د څه څيز غلطه نشان دهې پوره د مه واري مونږ قبلوو.

شايع کوونکی:

The International service for Agri biotech Application

کاپي رائيټ:

The International service for Agribiotech Application
2005

ددې کتابچې تعليمي او يا نور غېر تجارتي مقصد دپاره شايع کول د پيشگي اجازت ضرورت نه دی پکار. خو ددې دپاره د ماخذ حواله ورکول ضروري دي - د تجارتي مقصد يا خرڅولو د پاره کاپي رايټ اخستلی ادارې نه اجازت ضروري دي.

حواله

ISAAA Brief No: 37. ISAAA: Ithaca, NY
د دوه زره اته د تجارتي بايو ټيک فصلونو صورتحال
ISBN: 978-1-892456-44-3

رابطه:

ISAAA SE Asia Center
ISAAA SE Asia Center, c/o IRRI, DAPO Box 7777, Metro Manila,
Philippines.
ISAAA Afri Center, c/o CIP, PO 25171, Nairobi, Kenya.
ISAAA Ameri Center, 417 Bradfield Hall, Cornell University, Ithaca NY
14853, USA.
قيمت: ۵۰ ډالره

اي ميل: publication@isaaa.org

د تجارتي بائيو ټيک، جيناتي طور باندې ترميم شده فصلونو عالمي صورتحال ۲۰۰۸ (تېر شوي شرووع ديارلس کليز ۱۹۹۶ نه تر ۲۰۰۷)

تعارف

دا اعلى سطحې جايزه د "آئی ایس اے اے بریف ۳۹" جامع خلاصه ده، چې هغه مختصراً بریف ۳۹ کښې بيان کړی شوه. دې کې د سوکري وهلو روايتي او بائيو ټيک د جوارو فصل متعلق خصوصي خواص باندې بحث شوی دی.

د بائيو ټيک فصلونو په لږ کښې حاصل شوي معاشي، ماحولياتي او اخلاقي فايدې په طمع ۲۰۰۸ کښې ۱۳ ۳ ميليون واړه، لوي او غريب وسايل نه محروم زميدارانو د دې فصلونو کرونده جاري ساتلی ده. د دې نه علاوه ۲۰۰۸ کې بائيو ټيک فصلونو په حواله څه نورو ډېرو اهم ميدانونو کښې هم پيشرفت په نظر راځي، چې هغه کښې ټولو نه زيات قابل د ذکر بائيو ټيک فصلونو پيدا کونکو ملکونو په تعداد کښې اضافه ده. د دې نه علاوه په افريقا او نور بائيو ټيک فصلونو په کرونده کې ښه بهتري په نظر راځي.

دا ډېر اهم پيش رفت دی، ولې چې بائيو ټيک فصلونو عالمي معاشري ته دريش اهم مسايل مثلاً غذا، خوراک او ريشي تحفظ او کم قيمته خوراکونه د غربت او ولږې خاتمه او د موسم تبديلی په حواله بعض اهم مسايلو خاتمه په شان ته خپل کردار ادا کوي. د بائيو ټيک فصلونو کروندې ملکونو کې اضافي سره اوس دوی تعداد ۲۵ شو چې يو تاريخي سنگ ميل دی. د بائيو ټيک فصلونو اختيارولو نوی لهر په وجه د دې فصلونو عالمي مناظر وسعت اختيار کوي. د خوند خبره داده چې بائيو ټيک فصلونو ۲۰۰۸ کې يوخاص سنگ ميل عبور کړو او د دې فصلونو اختيار کونکو ملکونو تعداد ۲۵ شوی دی. ۲۰۰۸ کښې رومي خل بائيو ټيک فصلونو مجموعي رقبه دو بلين ايکر (۸۰۰ ميليون) نه زياته وه. بائيو ټيک فصلونو رقبې په حوالې سره رومي خل ته رسيدو کښې لس کاله اولگيدل او دا هدف په کال ۲۰۰۵ کې ترلاسه شوی وو، چې په دويم بلين منزل حاصل کولو کښې درې کاله ولگيدل. دې حوالې سره قابل ذکر امر دا هم دی چې بائيو ټيک فصلونو کروندی کولو ۲۵ ملکونو کښې ترقي يافته ملکونو تعداد صرف لس دی. د دې رجحان کې د اضافي توقع ده او په مستقبل کې به د دې تعداد ۴۰ ته ورسيري. خوشقسمتي دا ده ترقي مقصد حصول کال هم دی.

(ملين هيکټر) ټپيل ۱ کې بائيو ټيک فصلونو عالمي رقبه بلحاظ (وطن) ملک

امريکا	62.5	سويابين، جوار، پنبه،
ارجنټاين	21.0	سويابين، پنبه، جوار
برازيل	15.8	سويابين، جوار، پنبه
انډيا	7.6	پنبه
کنډا	7.6	کينوله، جوار، سويابين، شلجم
چين	3.8	پپيټا، مرچکی، پنبه، ټماټر، پوپلر، پټوينا
پيراگوې	2.7	سويابين
جنوبي افريقا	1.8	جوار، سويابين، پنبه
يوراکوې	0.7	سويابين

په تجارتی لړ کښې د جیناتی فصلونو عالمی صورتحال ۲۰۰۸

بولویا	0.6	سویابین
فلپاین	0.4	جوار
استریلیا	0.2	کپاس، کارشین، کینوله
میکسیکو	0.1	کپاس، سویابین
اسپین	0.1	جوار
چلي	0.1	جوار، سویابین، کینوله
کولمبیا	0.1	پنبه، کارتین
هیندوس	0.1	جوار
برکینافاسو	0.1	کپاس، پنبه
چیک ری پبلک	0.1	جوار
رومانیه	0.1	جوار
پرتغال	0.1	جوار
جرمني	0.1	جوار
ولیند	0.1	جوار
سلواکیه	0.1	جوار
مصر	0.1	جوار

بائیوتیک فصلونو کروندې والا دیارلس لوي ملکونو دي چې کوم ۵۰۰۰۰ هیکتر یا زیاته رقبه باندې کرونده کړې ده

(ماخذ کلائو جیمس ۲۰۰۷)

افریقه کښې کارکردگی

د وه نوي ملکونو مصر او برکینا فاسو د بائیو تیک فصلونو کاشت آغاز وکړو
 افریقا کښې ۱۴ ملین باندې مشتمل خطه ده چې د دنیا ۱۴ فیصده ده - دا واحد براعظم دی چې چرته ورځ په ورځ غذایی پیداوار کښې کمی کيږي او دلته هر یو دریم نفوس اوږي او د غذا نه محرومه یې - دلته دا خبره خوشحالی ده چې بائیو تیک فصلونو اختیار کونکي ددې نوي ملکونو تعلق د افریقه سره دی - یعنی دې براعظم کښې چې کله بائیو تیک تیکنالوجی ډیر زیات ضرورت دی - ۱۹۹۶ نه ۲۰۰۷ پورې چې هغه دلته د بائیو تیک فصلونو دولسم کال وو په افریقه براعظم کښې شامل کړی شوی وو چې هغوی ته ددې فصلونو قبول کول او اختیارولو کې یو چیلنج درپېښ وو - بیا بریکینا ناسو کښې ۸۵۰ هیکتر باندې بائیو تیک پنبه افزایش فېصله براعظم افریقه دپاره ډیر اهمیت لري - د براعظم درې واړو ملکونو دبائیوتیک فصلونو حوالي سره نمایندگی حاصله ده -
 نمبر خیز افریقه او جنوبی افریقه نه جنوبی افریقه او مغربي افریقه نه برکینافاسو او شمالي افریقه نه مصر خپل خپل خطو کې رهنما ملکونه دي -

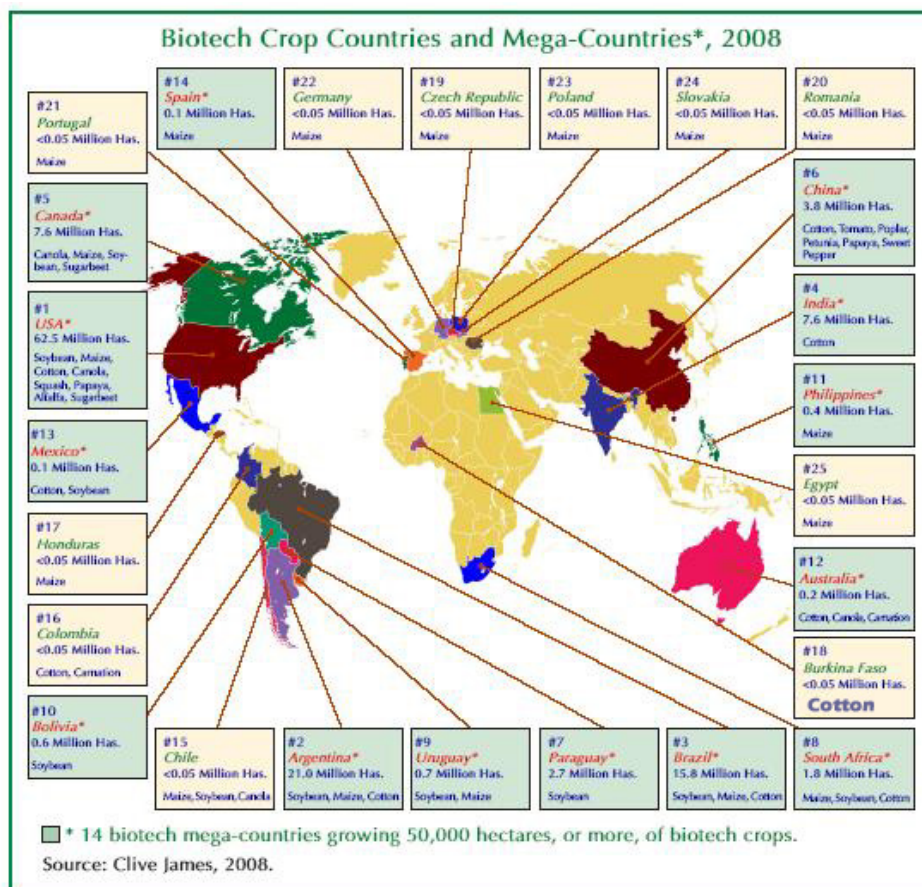

Figure 1. Global Map of Biotech Crop Countries and Mega-Countries in 2008

افریقه وسیع جغرافیایي لحاظ باندې یو استراتیجک حثیت لري - د ذکر شوي درې واړه ملکونه د خپلي خطي د رول ماډل حثیت اختیارولی شي -
ولی چې زیات نه زیات افریقي زمینداران د بائیوتیک فصلونو طریقه اختیارکړي او د حل ایزده کولو طریقي نه نېغ په نېغه فایده اوچته کړی شي -
چین او انډیا کې دا طریقه بهتره ثابت شوي ده - دسمبر ۲۰۰۸ کښې کینا د افریقا نه اهم ترین بائیو ټیک ملک جوړ شو - په چین کښې بائیو ټیک سیفتي قوانین چې کوم د صدر د دستخط د وخت نه د شکل کښې وو د منلوربولیویا بائیوتیک فصلونو اختیارول دا هم لاطینی ملک دی - د لاطینی امریکا انډین علاقو سره تعلق والا ملک پولیویا د سویابین کروندی په حواله د دنیا اتم نمبر ملک دی - دا خپل گاونډي ملکونو برازیل او پیراگوی نه زیات ښه حالاتو کښې دی - دې ملک ډېر کالونه پورې ټوس بنیاد آر آر جراثیم کش فصلونو نه فایده حاصل کړي ده -

بولیویا لاطینی د امریکا نهم ملک دی چا چې بائیو ټیک فصلونه اختیار کړي دي -

د افریقي ملکونو فی هیکتار پیداوار دا شان دی - ارجنټاین، برازیل، پیراگویی، یودامي، بولیویا، میکسیکو، چلي، کولمبیا، هندوراس بولیومی شپږ لاکه هیکتاره رقبه باندې آر آر سویابین کرلي دي - ۲۰۰۸ کې بائیو ټیک فصلونو کروندی رقبه کښې داضافي تسلسل ۱۲۵ هیکتار یا مختصر طور باندې ۱۶۶ میلیون ټرائیل هیکتار ته رسیري - ۲۰۰۸ کښې د بائیو ټیک فصلونو کرونده کښې تسلسل زیاتوالی راغلی دی - دا ۱۲۵ هیکتار ته رسیدل دی - ۲۰۰۳ کښې دا ۳،۱۱۴ میلیون هیکتار وه - ددی نور وضاحت ۴،۱ میلیون هیکتار دیارلسو کالو په موده کې شپږمه لویه اضافه ده یا د هر هیکتار کښې ۴،۹ فی صده ده، چې هغه د اصل کښې ډبل ده - ټرایک هیکتار پیمایش بالکل د

فضایي سغه غونډې ده، چې هغې به مسافري جهاز نمونه کیدو. دې ته زیات په درست انداز کښې صرف میل په ځایي مسافر میل ویلی شي نو ځکه ۲۰۰۸ ټرایټ هیکنز کښې عالمي نمو ۱۴۳۷ میلن وو چې هغه ۲۰۰۷ باندې ددې فصلونو اختیار کونکو ملکونو اکثریت لویه درې اهم فصلونو خوار او پنبه د اختیار ولو شرح د هیکنز حوالی سره اخیری سطح ته رسیدل ده. د مثال په توگه باندې په امریکا کې د جوار ټول پیداوار کې ۳،۳۵ فیصد مخلوط یا یو په دوه دی یا درې سترایک خصوصیات واه فصلونه وو صرف ۲۲ فیصد یو خصوصیت سره مخلوط کړی شوی وو.

بانیو ټیک جوار مختلف خصوصیات حامل اته مختلف حین سره د فصل متعلق توقع ده چې ۲۰۱۶ کښې به دا کمربندیزې شي. یعنی د دې وخت نه ورستو صرف دوه کاله ۹۰ فیصده نه زاید رقبه دی شان بانیو ټیک امریکا استریلیا، جنوبی افریقه د قومي رقبي ۹۰ فیصد نه زیات رقبه باندې خور دی. دغه شان ته بانیو ټیک دې سره یې لویه دوه ملاو شوي خصوصیات ولا فصلونو کښې اهم ترین خصوصیت جوړ شوی دی او دا ټرانل هیکنز نمو پیدایش دپاره مناسب دی.

۱۹۹۶ نه ۲۰۰۸ په نیټه کښې زرعی بانیو ټیک ټیکنالوژي د اختیارولو کې ۷۴ گنا اضافه شوي ده چې په نظر راځي.

۲۰۰۸ کښې بانیو ټیک فصلونه مجموعي هیکنز رقبه تیر شوي دیارلس کالو کې دوه میلین هیکنز ته رسیدلي.

ددې نه مخکې ملین پورې رسیدو ته د فصلونو لس کاله لگولو وو او د بل ملین په سفر کښې صرف درې کاله ولیکیدل. د بانیو ټیک فصلونو اختیار کونکي ۲۵ ملکونو کې ۱۵ ترقي پذیر دي او د لسو ملکونو متعلق د صنعتي دنیا سره دی.

په ۲۰۰۵ کې د بانو ټیک فصلونو مجموعي هیکنز رقبه دیارلسو کالو کښې ۲ میلینه ایګرا یعنی ۸۰۰ میلینه هیکنز نه پورته شوه. ددې نه مخکښې یو میلین ته په رسیدو کې دې ملکونو ته لس کاله وخت لگیدلی وو. بل دویم ملین سفر صرف په دوو کالو کې پوره شو. اوس دا توقع کولی شي چې ۲۰۱۱ پورې به درې میلین هیکنز نه زیات شي.

۲۰۱۵ پورې ۹،۴ میلین مجموعي هیکنز ته اورسیري چې هغه د میلین دپلویمنټ اهداف د حصول کال دی. په کال ۲۰۰۸ کښې د بانیو ټیک فصلونو کاشت ملکونو تعداد یا شمیر ۲۵ شو چې په هغې کښې ۱۵ ترقي پذیر او لس صنعتي ملکونه دي.

یومیلین نه زیات کاشت کونکو ملکونو ترتیب داسې دی

امریکا ۵،۶۲ ملین هیکنز، ارجنټاین ۲۱، برازیل ۸،۱۵، انډیا ۸،۷، کنډا ۶،۷، چین ۰،۳، پیراګوی ۷،۲ او جنوبی افریقا ۸،۱ میلین هیکنز. ددې فصلونو اختیارولو د ترقي پذیر ملکونو په اختیار کې اهم کردار ادا کوي.

دا خبره هم د یادولو قابل ده چې انډیا کښې په کال ۲۰۰۷ دغو شرح ۲۳ فیصده وه چې ددې په وجه کینیدا څلورم پوزیشن ته لوړه کړه. بانیو ټیک فصلونو اختیار کولو والا باقي ۱۴ ملکونو کې پیراګوي، بولیویا، فلپاین، استریلیا، میکسیکو، اسپین، چلي، کولمبیا، برکیناماسو، چیک ري پیلک، رومانیا، برتګال، جرمني، پولینډ، سلواکیا او مصر شامل دي، دې کښې د فصلونو مضبوط نمو ددې فصلونو د بهتر مستقبل شان دی. ۱۹۹۶ نه ۲۰۰۸ په مینځ کې د شرح نمو ۷۴ گنا اضافه شوي ده، چې دا د زرغي بانو ټیکنالوجی د حالیې ترقي حوالی سره اهم ترین ټیکنالوجي ده. ټولې دنیا کې د زمیندارو دا ټیکنالوجي انتها کولو ددې خبرې دا هم نشان دی چې ددې فصلونو په اختیارولو په نتیجه کې زمیندار په سماجي، معاشي، معاشراتي آرام تر لاسه کړو. دا شرح نمو د دنیا د لاکهونو زمیندارانو د ټیکنالوجی باندې د اعتماد نتیجه ده. دې سره مل دا خبره هم

ښکاره کيږي چې د فصلونو انتظامات کم خرچي پيداوار في ايگر زیاده منافع او زیات منافع او معاشي ماحول او د چينجي مار کم دوايانو استعمال په شان د مستحکم زرعې عمل کښې شريک دی -

ددې ملکونو امريکا او کنيډا کښې بائيو ټيک فصل آر آر شلغم تجارتي پيماني باندې شورو کړی شو -

۲۰۰۸ کښې بائيو ټيک فصل آر آر جراثيم کش شلغم رومي وار عالمي پيماني باندې امريکا کښې نسبتاً کم پيماني باندې کنيډا کښې تجارتي طور باندې پيش کړی شو - قابل ذکر طور باندې امريکا کښې د شلغم د کروندې کي ټول ۴۳۷۲۴۶ هیکتر رقبه نه آر آر د شلجم کاشت رقبه ۵۹ فيصد يا ۲۵۷۹۷۵ هیکتره ده چې کوم په کال ۲۰۰۸ کي ددې فصل د کروندې رومي کال کښې کړی شوی وو - په ۲۰۰۹ کښې توقع ده چې ددې کاشت به نوي فيصده شي - بائيو ټيک شلغم کرونده دگنی ده، کروندې احوالی سره يو اهم د دنيا په ډېرو ملکونو کښې بائيو ټيک خصوصيات دا خپل تياري آخري مراحل کښې دی - پنځه ملکونو مصر، برکينا فاسو، بوليويا، برازيل او آسټراليا کښې په نورو ملکونو په تجارتي طور باندې پيش کړی شوی دی -

مصر، برکينا فاسو، بوليويا، برازيل او آسټراليا رومي ځل هغه فصلونه متعارف کړي دي چې هغه ددې نه وړاندې په نورو ملکونو کښې په تجارتي طور باندې پيش کړی شوی دي - مصر کښې بي ټي جوار متعارف کړی شوي دي - برکينا فاسو کښې پنبه بي ټي او په بوليويا کښې آر آر سويابين متعارف کړی شوي دي - بعض اضافي بائيو ټيک فصلونو په هغو ملکونو کښې متعارف کړی شوي دي چې چرته ددې نه وړاندې نور بائيو ټيک فصلونه په هلته کرونده کول - مثلاً برازيل جوار بي ټي او په آسټراليا کښې کينولا بي ټي رومي ځل متعارف کړی شول -

په کال ۲۰۰۸ لوی بائيو ټيک فصلونو عالمي طور باندې اختياريول انتهائی غټه خبره ده او ددې خبرې توقع کيدی شي چې راتلونکي دوه کالو کي چې کوم ددې فصل د نو شروعات په دريمه لس کليزه ۲۰۰۶ نه تر ۲۰۱۵ کالونه دي -

دده فصلونو کارکردگي به انتهایی شاندا وی - په ۲۰۰۸ کښې په اولسو ملکونو کښې د بائيو ټيک فصلونو کرونده وشوه - ۲۰۰۷ په شان لسو ملکونو کښې پنبه بي ټي نهه ملکونو ډېره کرونده کړه او درې ملکونو کښې کينولا کرونده شوه ددې نه علاوه په دوه ملکونو چين او امريکا کښې بي ټي پيپټا او کرلی شوه -

ددې ملکونو آسټراليا او کولمبيا کښې بي ټي کينولا کرونده وکړی شوه - هم په دې سطح باندې بي ټي پويلر او بائيو ټيک الفالفا او د بيټهي کرونده په امريکا کي اوشو -

فصل په سطح باندې قبوليت

په کال ۲۰۰۸ کښې بائيو ټيک سويابين اهم ترين فصل وو، دا چې هغه ۸،۶۵ ميليون هیکتر يا د بائيو ټيک د عالمي رقبې ۵۳ فيصده باندې محيط وو - ددې نه وروستو بائيو ټيک جوار وو چې هغه په ۳۷۳ ميليون هیکتر يعنی ۳۰ فيصده، بائيو ټيک پنبه په ۵،۱۵ ميليون هیکتر يعنی ۱۲ فيصده رقبې باندې او بائيو ټيک کينولا ۹،۵ ميليون هیکتر او بائيو ټيک فصلونه عالمی رقبې په لحاظ سره ۵ فيصده وو -

خصوصيت په حثيت باندې قبوليت

د بائيو ټيک فصلونو کم رشلايزيشن ۱۹۹۶ نه تر ۲۰۰۸ پوري د ديارلسو کالو تجزيي دا خبره

روښانه کړی ده چې ددې فصلونو جراثیم کش خوبی د ټولو نه زیات اختیارونکي خوبی ده چې په دې وجه دبائیوتیک فصلونو عالمی رقبه ۱۲۵ میلیون هیکتر، ۶۳ فیصد او د میلیون هیکتر باندې سویابین، جوار، پنبه او الفالفا داخل کړی شوه -

یوپه دوه او یو په درې میلاو شي خصوصیات په دویم کال ددې فصلونو لویې علاقې کښې خورکړی شو - ۹،۲۶ میلیون هیکتر یا عالمی بایو تیک فصل ټول رقبې ۲۷ فیصد ددې نه پس د چینجو نه ساتل خوبی ده -

۱۹۱ میلیون هیکتر باندې مشتمل شرح نمو سره سلیکډ ټرایل مصنوعات ۲۰۰۷ او ۲۰۰۸ کښې کرلی شوي تیز رفتار ترین خوبی ده، ددې په مقابله کښې جراثیم کش فصل نهه فیصده د چینجو نه مراد شپږ فیصده وو بایوتیک فصلونو کښې سټپکډ ټرایل سره بایوتیک فصلونو افزایش فېصله وکړه او د مستقل رجانت حوالې سره یې گډولو خصوصیات والا فصلونه به اهم ترین وي چې هغه د زمیندارانو او د استعمال کونکو د دواو ضرورتونه پوره کوي -

دا فصلونه د لسو ملکونو اختیار کړی چې هغې کښې امریکا، کینېدا، فلپاین، استریلیا، میکسیکو، جنوبی افریقه، نهدوراس، چلي، کولمبیا او ارجنټاین او ددې نه علاوه اوو نور ترقي پذیر ملکونه شامل دي - امید دی چې په مستقبل کښې دې کښې نور ملکونه هم شامل شي - ۲۰۰۷ کښې ۸،۲۱ میلیون هیکتر رقبې باندې گډوډ خوښ والا فصلونو کرونده شوي وه چې بیا به کال ۲۰۰۸ کښې **Double slicked with pest resistance** جراثیم کش جوار اختیار کولو والا تیزترین خوبی ده چې هغه فلپاین د ۲۰۰۷ په مقابله کښې یو په دوه اختیار کړه چې هغه په ۲۰۰۷ کښې ۲۵ فیصده او ۲۰۰۸ کښې ۵۷ فیصده شوه -

جراثیم کش او د چینجي مارنه مزاحمت اته مختلف جین کوډنگ سره بایوتیک جوار چې هغو ته سمارت ټوکس ټي ایم نوم ورکړی شوی دی د ۲۰۱۰ پورې به امریکا کښې د جاري کیدو امکان دی - په مستقبل کښې به د گډوډ خصوصیات والا مصنوعاتو کښې جراثیم کش او د چینجي نه محفوظ فصلونو کښې **Double flu out put trial & agronomic input trait** باندې مشتمل مثلاً سویابین کښې اوميگا ۳ تیل او گولډن وریجو کښې پروټین او ویتامن ای خوبیانو شامل کیدو امکان دی -

په کال ۲۰۰۸ کښې د زمیندارانو تعداد کښې ۳،۱ میلیون اضافه وشوه د هغې تعداد نړیوال طور باندې زیات شو - ۲۵ ملکونو کښې ۳،۱۳ میلیون او شو، په دې کښې قابل ذکر نوي فیصده یا ۳،۱۲ میلیون د غریب ملکونو ورو زمیندارانو باندې مشتمل دی -

۲۰۰۸ کښې بایوتیک فصلونو نه فایده اوچت کونکو زمیندارانو په تعداد کښې ۳،۱ میلیون اضافه وشوه ددې تعداد عالمی طور باندې زیات شو - ۲۵ ملکونو کښې ۳،۱۳ یعنی د ۲۰۰۷ نه دولس میلیون زیات شو دی - په دې کښې نوي فیصده یا ۳،۱۲ میلیون تعلق د غریب ملکونو ورو زمیندارانو سره وو - په دې کښې دا توازن موجود دی چې د صنعتي ملکونو مثلاً امریکا او کینېدا کښې یو میلیون لوي زمیندارانو سره د غریب ملکونو مثلاً برازیل او ارجنټاین واره زمینداران هم شامل دي - واره او د وسایل نه پاتې زمیندارانو کښې اکثریت د بي ټي پنبه کرلو والا زمینداران دي، چې په هغې کښې چین نه ۱،۷ میلیون زمینداران بی ټي پنبه، ۹،۵ میلیون انډیا نه بی ټي پنبه، د فلپاین دوه لاکه زمینداران بی ټي جوار، د جنوبی افریقه بایوتیک پنبه، جوار او سویابین دي - چې هغه اکثر زمیندار ددې ښځي کړي، شامل دي - و نو اته ترقي یافته ملکونو کښې ۲۰۰۸ کښې بایوتیک فصلونو اختیار زمینداران شامل دي -

۲۰۰۸ کښې ددې فصلونو نه فایده اوچتونکو زمیندارانو لوی تعداد د انډیا سره تعلق لري چې هلته د ۲،۱ میلیون مزید زمیندارانو بی ټي پنبه کرونده وکړه - چې هغه د کل پنبه ۸۲ فیصده ده - دا تعداد په کال ۲۰۰۷ په مقابلې کې زیات دی - دبایوتیک په

وجه ددی زمیندارانو آمدنی د غربت ختمولو په طرفه یو اهم قدم دی - بائیوټیک فصلونه په کمرشلایزیشن په دویمه دهایی کښې ۲۰۰۶ نه ۲۰۱۵ پورې میلین ډیولیمینټ مقاصد په حواله یې سبه شاندار دي چې دهغې هدف ۲۰۱۵ پورې غربت کښې ۵۰ فیصده کمې کول دي -
ده چین ده لس میلین نه زیات غریب او د وسایل نه محروم زمینداران به د دې فصلونو نه فایدي اوچتولو والا شي -

په کال ۲۰۰۸ کښې شایع شوي مقاله کښې دا ذکر شوي دي چې د چین په شپږ شمالي صوبو کښې د بي ټي پنبه په چینجو باندي قابو کولو او د استعمال پنبه کښې د چینجو په وجه لس گنا د کمې باعث ده - ددی نه علاوه ددې اطلاق سره د پنبې نه علاوه په نورو فصلونو هم پنبه پریوستي ده. په دې فصلونو کښې جوار، سویابین، غنم، مټر، سبزیني او نور فصلونه شامل دي - د پنبه په مقابله کښې په شپږ صوبو کښې پنځه میلن زمیندارانو او درې میلین هیکتز باندي مشتمل دي - د فصلونو په لویه رقبې باندي کرل کیري - ددی رقبه ۲۲ میلینه ده او ددی د کروندی زمیندارو تعداد پنځه میلین دی - د ابتدایی رپورټ دا وایی چې دا دریافت په دوه وجوهاتو دپاره اهم دی - اول دا چې بي ټي پنبه د پنبې په فصل باندي پنبه اثرات نه علاوه نور هم شاندر کیدی شي - بل دا چې دا دریافت د نورو ملکونو مثلا انډیا باندي هم ازمايلي شي چرته چې واره او د وسایل نه محروم زمینداران ددغې قسم گډوډ د کروندی انتظام اختیاروي -

دلته د چین په شان ته د پنبې په چینجو باندي قابوکولو بي ټي پنبه استعمالیري -

انډیا کښې په کال ۲۰۰۸ کښې پنځه میلین واره زمیندارانو ۲۰۰۷ کښې ۸،۳ نه زیات دا ۶،۷ میلن هیکتز باندي بي ټي پنبه د کرلو، چې هغه ددی اختیارولو زیاته ترین شرح یعنی ۸۲ فیصده ده - د دې فایدي د چینجو د نفوذ د شرح او مقامات تبدیل کیدی شي - خو بیا هم یو اوسط اندازه داده چې یو وړوکی زمیندار په فصل کښې به ۳۱ فیصده اضافه وشي - او د چینجي مرکولو دوايانو کښې به استعمال کښې به ۳۹ فیصده کمې راشي ، په دې منافع کښې ۸۸ فیصده یا دوه نیم سوه امریکي ډالر في هیکتز د اضافي امید دی -

ددې نه علاوه د روایتی پنبې پیدا کولو زمیندارانو په نسبت بي ټي پنبه پیدا کونکو زمیندارانو د خانه دا خو زندگی کښې به ښکاره فرق راځي - چې هغې کښې د ماشوانو پیدایش کښې بهتر سهولتونه، ددوی د ماشومانو په اسکول کښې د داخلېدو تعداد کښې اضافه او داسې ماشومانو په تعداد کښې به اضافه وي چې چا ته ضرور ټيکي لگولی کیگی -

چین کښې د چینی د زرعي پالیسي مرکز د یوې مطالعي مطابق بي ټي پنبه اختیارکونکو زمیندارانو ټول حاصل پیداوار کښې ۶،۹ فیصد اضافه وشوه چې د چینجومار دوايانو په استعمال کښې ۶۰ فیصده کمې واقع وشوه -

اود زمیندارانو باندې د صحت او د ماحولیات مثبت اثرات هم پریوتل - هم ددی په آمدنی کښې ۲۲۰ امریکي ډالره اضافه وشوه - لکه څنگه چې ددی په زندگی باندي ښکاره اثر او غورزول لکه څنگه چې ددی نه مخکې ددی زمیندارانو آمدنی یو ډالر یومیه وه - چین کښې ۱،۷ میلین غریب او د وسایلو نه محروم زمیندارانو د بي ټي پنبه د فصل نه فایدي راغونډې کړي - جنوبي افریقه کښې په کال ۲۰۰۵ کښې شایع کیدونکی یو مطالعه کښې چې د هغې په رڼا کښې ۳۶۷ واره او دوسایلو نه محروم زمیندارانو او ۳۳ کمرشل زمیندار شامل وو - رومبي فریق زرخیز او خشکه زمکه باندي جوار د پیداوار حوالې سره تقسیم کړی وو - ددی معلوماتودا ظاهر کولو چې مختلف زرعي حالاتو کښې بي ټي جوار ۱۱ فیصده زیات فصل حاصل شوي وو - ۱،۳ میټرک ټن نه ۱،۱۲ میټرک ټن في هیکتز او د چینجو مرلودوايانو کښې ۶۰ فیصده کمې راغلی وه او ۱۱۷ ډالر في هیکتز آمدنی حاصل شوی وه - د باران مناسب مقدار په صورت کښې

بي تي جوار ۱۱ فیصده نه زیات غله حاصل شوی وه -
۱،۳ نه ۴،۱ میټرک ټن في هیکټر او د چینجو مرلودوانو کښې د ډالر في هیکټر بچت شوی وو چې هغه لاگت ۶۰ فیصده برابر وه - ددی نه ۳۵ ډالر في هیکټر آمدني اضافی حاصل شوی وه -
فلپاین کښې کم از کم دوه لاکه واره او غریب زمیندارانو د جوارو د فصل فایدې حاصل کړې - د وړو زمیندارو په زندگی باني کیدلی یو سماجي او معاشرتي مقالې مطابق ۲۰۰ او ۲۰۰۳ په دوران کښې بي تي جوارو کروندې کوونکو غریب زمیندارو په خشک موسم کښې ۱۴۸۲ في هیکټر اضافي آمدني حاصل شوه -

تقریبا ۱۳۵ امریکي ډالر اضافي آمدني حاصل شوه ده- ۲۰۰۰ او ۲۰۰۵ جدول باندې نظر کوولو نه اندازه کولی شي چې بي تي جوار خشک موسم کښې ۱۴ فیصده او د باران په موسم کښې ۲۹ نه ۴۸ فیصده د اضافي آمدني باعث کیدی شي - بحثیت مجموعي مطالعه جات چې کوم پټو کښې د مجموعي پیداوار اندازه لگول شوي ده ددی نه علاوه بي تي د جوار حوالې سره د نورو عوامل اندازه لگولی شوي ده - ددی خبر تصدیق شوی دی چې بي تي جوارو فلپاین کښې د زمیندارانو په زندگی کښې ښه اثرات پریخي دي -

پنځه لوي او ترقي لاندې ملکونه چین، انډیا، ارجنټاین، برازیل او جنوبي افریقه سرکرده ملکونه کښې شامل دي او ددی تعلق د دنیا درې مختلف براعظمو سره دی - دا ملکونه د نورو ډېرو ملکونو دپاره د ترغیب باعث جوړیږي - د بائیوتیک فصلونو نه حاصل شوی بي بها فایدې به دوی د مضبوط سياسي عزایم او دبائیوتیک فصلونو په حواله کولی شي- مضبوط سرمایه کاري هم اهم ده -

دبائیوتیک د فصلونو دترقي په باره کښې انتهایي پرعزم پنځه لوي ترقي پذیر ملکونه چې د هغوی تعلق د دريو مختلف براعظمو سره دی په دغه کښې براعظم ایشیا نه چین او انډیا، لاطینی امریکا نه برازیل او ارجنټاین او افریقا براعظم نه جنوبي افریقا شامل دي - دې ملکونو کښې د دنیا ۲۶ بلین یا ۴۰ فیصده آبادي ژوند تیروي - ددی مجموعي ابادی کښې نه ۱،۳ بلین مکمل طور باندې انحصار زراعت پوره دی - چې په هغې کښې واره او کم وسایل نه محروم زمینداران دي- دا د دنیا د غریب ترین ابادی نمایندگي کوي - په دې پنځه اهم ترین ملکونو له طرفه زرعي بائیوتیکنالوجي اختیارولو په وجه په ټولې دنیا باندې مثبت اثرات مرتب کیږي- ددی پنځه ملکونو په حواله سره تفصیلي جایزې بریف ۳۰ نه اخذ کړی شوی ده چې ددی ملکونو له طرفه بائیوتیک فصلونه کمرشلايزیشن حواله سره هم معلومات درج دي -

ددې ملکونو د بائیوتیک فصلونو بائیوتیکنالوجی په حوالې سره تحقیق او د ترقي معیار انتهایي اعلی دی - او دا د کثیر القومي کمپنو د معیار مطابق دی - په کال ۲۰۰۸ کښې چین مخکي دولس کاله مودې دپاره ۵،۳ بلین امریکي ډالره سرمایه کاری عزم اوکړه چې دهغې اظهار د چین وزیر وینجانو چې د چيني کابینه د استیټ کونسل مشر هم دی ، ددی ټیکنالوجی حوالې سره د حکومت عزایم ذکر د غذایی مسایل حل کولو دپاره مونږ ته د ساینس او ټیکنالوجی اقداماتو او بائیوتیکنالوجی باندې اعتماد او جي ايم فصلونو باندې اعتبار کول به غواري ،، باندې خطاب کولو کښې اوویل چی چيني اکیدمي آف ایگریکلچرل ساینس بائیوتیکنالوجي انسټي ټیوت سربراه ډاکټر ډافنگ هوانگ کلیدی خطاب کښې اوویل چې نړیواله سطحه باندې غذایی چیلنج نه خلاصیدل واحد ذریعه د جي ايم فصلونو استعمال دی -

د برازیل صدر لويس اناینوډي سلوا هم دبائیوتیک فصلونو دغه قسم د مضبوط سياسي عزایم اظهار وکړو - هغه د چین په طرز مختلف بائیوتیک ټیکنالوجی سره منسلک مصنوعاتو دپاره د

چین د طرز د سرکاري فنډ د ورکولو و عده وکړه - دا عمل د برازیل زرعي تحقیقي ادارې په ذریعه د منظوری په مراحل کښې ده - دغه شان انډیا پنځه بائیوتیک فصلونو دپاره تقریباً ۳۰۰ میلیون امریکي ډالر سرمایه کاري کوي - په دې کښې رومبي سرکاري شعبه کښې کرولو والا بي ټي پنبه قسم فصلونو حوالي سره د مضبوط سياسي عزایم دهغوی د خزاني وزیر ډاکټر پی چدر رام ددې بیان نه ظاهریږي چې پکې هغوی د هندوستان بي ټي ته یو اهم سنگ میل اوویل - هغه دا خبره زیاته کړه چې زراعت دبائیوتیکنالوجی استعمال نهایت اهم دی - د بي ټي پنبه حوالي سره چې څه کیدل شوي دي، خو ضرورت ددې خبرې دی چې ددې ټیکنالوجی استعمال دې نور غذایی اجناسو کښې هم وشي - دا هم قابل ذکر خبره ده چې جنوب اشراک چین او د انډیا کښې مخکې هم موجود وو -

په انډیا کښې بي ټي پنبه پیداکول نه قبل د چین تیارکړشوي بي ټي پنبه مارکیټ متعارف کړی شو ده او دا انتهایي اهم او نوي اړخ ته یو ښه قدم دی - دبائیوتیک فصلونو د کم خرچ او د ماحورلیات حوالي سره بعض مسائل کښې د کمی صلاحیت په وجه بعض عالمي سیاسی تنظیمونو د بائیوتیکنالوجی دپاره د سياسي پشت پناهی اظهار کړي دی -

جولای ۲۰۰۸ کښې په ټوکاشیدو کښې شوی ۴۸ دارکان په اجلاس رومبي ځل دبائیوتیک فصلونو اهمیت تسلیم شو - دا فصلونه د غذایی تحفظ په حواله اهم کردار ادا کولی شي دبائیوتیک فصلونو په حوالي د جي ایت د سربراهانو اعلامیه څه دا شان وه: ”زرغي پیداوار کښې اضافي دپاره نوي زرعي ټیکنالوجی کښې تحقیق و ترقی کښې د تیزی راوستو ضرورت دی، مونږ په ساینس باندي میني رسک تجزیه جاتو ترویج به کوو چې په هغې کښې بایوتیکنالوجی په ذریعه د تخمونو د قسمونو تیاري شامل ده،“

د یورپین کمیشن د بیان مطابق جی ایم فصلونه دنیا کښې د غذای بحران نه خلاصیدو کښې اهم حصه اداکولی شي - عالمي اداره صحت ډبلیویایچ او د بائیوتیک فصلونو په اهمیت زور ورکړی دی، ولی چې دا فصلونه د عوامي صحت په شعبه کښې زیات خوبیانو والا او پیداواري نظام کښې کارکردگی وجه گرزیدلې ده. د یورپي یونین په ټولو اوو ملکونو کښې په کال ۲۰۰۸ کښې د بي ټي جوارو پیداوار کښې اضافه شوي ده - بحثیت مجموعي یو لاک هیکتیر کښې ۲۱ فیصده د اضافي باعث ده -

د یورپي یونین ۲۷د ملکونو کښې اووه ملکونو سرکاري طور بي ټي جوار تجارتي پیمانې باندي د کروندي فیصله کړی ده. د یورپي یونین دا اوو ملکونو کښې بي ټي فصلونو ټوله رقبه ۸۸۶۷۲ هیکتیر نه سیوا شوه. په کال ۲۰۰۸ کښې دا ۱۰۰۷۷۱۹ هیکتیر شوه چې دا ۲۱ فیصده کال په کال اضافه ده - بی ټي جوارو فصل ټول هیکتیر رقبې په حوالي اووه یورپي ملکونو ترتیب په دې ډول دی - اسپین،چیک ری پبلک،رومانیه،پرتگال،جرمني،پولینډ او سلواکیه -

عالمي استحکام کښې د بائیو ټیک فصلونو کښې هم جهتي شمولیت د پش قیمت صلاحیتونو حامل دی -

د بائیوتیک فصلونو شمولیت په عمل کښې دا پایدار او مستقل ترقی شان مختصر داسه بیانولی شي -

۱ د غذایی تحفظ او ارزاني غذاگانو ورکول

۲ د حیاتیاتي تنوع حفاظت

۳ و لگی او په غربت د کمی حصه

- ۴ زرعی ماحولیاتي فوټ پرنټ کښې کمی
- ۵ فضايي تبدیلی کښې کمی او گرین هاوس گیسونو اخراج کښې کمی
- ۶ ارزان بانیو قبول نه تیارې کښې حصه
- ۷ مستحکم معاشي فواید کښې حصه -

غذایي تحفظ او ارزانی غذاگانو کښې د فراهمی کښې حصه -

بائیوټیک فصلونه د زمکې د بچت کولو ټیکنالوجي ده چې په څه کښې ۱،۵ میلین هیکتار زرعی زمکه باندې زیات پیداواری صلاحیت موجوده اود ځنگلودخاښې بند کولو باعث جوړیدونکی شي -

د حیاتیاتي تنوع حفاظت

ځنگلو کښې بایو دایورستي یا حیاتیاتي تنوع جوړیدلی شي - ترقي پذیر ملکونو کښې په کلیز کښې ۱۳ میلین حیاتیاتي تنوع نه پک د ځنگلاتو خاتمه کیري - ۱۹۹۶ نه تر ۲۰۰۷ پورې بائیوټیک فصلونو ۴۳ میلین هیکتار فصلونو د زرعی علاقې بچت کړی دی - هم د مستقبل په حوالې سره په دې مزید صلاحیتونو موجود دي -

لوگي او غربت په کمی کښې حصه

د دنیا غریب ترین آبادی ۵۰ فیصده واره او بی زمکې زمیندارانو باندې مشتمل ده. دویم ۲۰ فیصده غریب خلق کلي والو علاقو کښې اوسیدونکي. بی زمکه خلق دي د چا د زندگی دارومدار چې په زراعت باندې دی - د غریب زمیندارانو په آمدنی کښې اضافه سره غربت کی کمی راځي ولي چې دا دنیا ۷۰ فیصده غریب آبادی باندې مشتمل ده - دنن په دور کښې انډیا، چین، او جنوبی افریقه کښې بایو ټیک پنبه، فلپاین او جنوبی افریقه کښې بائیوټیک جوار دولس میلینه غریب زمیندارانو په زندگی کی انقلاب برپا کړی دی او دا عمل د بائیوټیک فصلونو د کمرشلایزیشن د دویمې دهایی ۲۰۰۶ نه تر ۲۰۱۵ پورې شاندار طریقې سره جاري پاتی کیدی شي - دې حوالې سره بائیو ټیک وریجې د خصوصي اهمیت حامل دي، چې داپه ایشیا کښې ۲۵۰ میلین غریب زمیندارانو ته فایده رسولو صلاحیت لري - په اوسط نیم هیکتار باندې فصل کړي او ددوی آمدنی یو ډالر یومیه نه کم دي - هم ددې شمار د دنیا غربت ترین آبادی کښې کیري -

دا خبره بالکل واضح شوی ده چې بائیو ټیک فصلونو کمرشلایزیشن د رومیې دهایی کارکردگی کافي بهتره وه، خو دا ترقي رومیې قدم وو او دې کښې بهتري په دویم دهایی کښې په نظر راغله. داخبره اتفاقیه یا خوشقسمتي ده چې د بائیوټیک فصلونو کمرشلایزیشن دویم دهایی کی میلینم ډیولپمنټ مقاصد د حصول کال دی - د جنوب او شمال سره تعلق لرونکو نجی او سرکاری عالمي بائیوټیکنالوجي کمیونیتی دپاره یو نادره موقع ده، چې د فصلونو بائیوټیکنالوجی میلینم ډیولپمنټ مقاصد او مستحکم د زراعت حصول دپاره استعمال کړی - د دې مقصد دپاره عالمي کمیونیتی سره اووه کاله موده موجود ده چې هغه په دې منصوبه بندیدي عمل درآمد کښې خپله حصه ادا کړي -

زرعی ماحولیاتي فوټ پرنټ کښې کمی

د زراعت په روایتی طریقو کښې ماحولیات باندې بعض منفی اثرات غورزیگی - بایو ټیکنالوجي ماحولیاتي نقصانونو لري کول دپاره استعمالیدی شي - بائیو ټیکنالوجي رومیې دهایی کښې

شامل قوايد کبني د جراثم کش ادويات کبني کمي د معدني تيل استعمال کبني بچت ، د کنستل نه کيدو په د کاربن ډاي اکسايډ کيس د نه خارج کيدو په کمي جراثيم کش فصلونو اطلاق او د زمکي او د زمکي نمو بچت شامل دی - ۱۹۹۶ نه تر ۲۰۰۷ پورې د چينجي مارډوايانوپه استعمال کبني د کمي په وجه ۳۵۹۰۰۰ ميټرک ټن ايکټيو اينوډايت بچت شوي دي او نهه فيصده جراثيم کش دوايانو کم خرچه شوي دي - په ۲،۱۷ جراثيم کش دوايانو د ماحوليات په پريخودوکبني د کمي برابر دي چې هغه د

Environmenta impact Qotient (EIQ)

سره پيمانه کير ي- دا مختلف عوامل باندي مشتمل مرکب پيمائش دی چې هغه يو انفرادي فعال جز د کل ماحولياتي اثرات باندي صرف د کال ۲۰۰۷

Corresponding Data

دا ظاهره کوي چې په دې کال کبني ۷۷۰۰۰ ميټرک ټن بچت وش دی چې کوم اتلس فيصده جراثيم کش ادويات او ۲۹ فيصده د اي اي اي مساوي دی

Breaks and barfoot 2009 forthcoming

د اوبوموثر استعمال عالمي طور باندي به د اوبو بچت اودستيایي باندي موثر اثرات مرتب کوي - په ټوله دنيا کبني د تازه اوبو اويا فيصده حصه په زراعت کبني خرچ کيري او په مستقبل کي دا مقدار دستيایي ممکن نه معلوميري لکه څنگه چې د دنياپه آبادی کي ۵۰ فيصده اضافه وشي او دا به ۲۰۵۰ پورې ۲،۹ بلين اوشي - د خشک سالی مزاحمت کولو رومي د جوارو فصل ۲۰۱۲ يا د دې نه مخکي د امريکا خشک سالی نه متاثره رياستونو بنراسکا او کينساس کبني به په تجارتي پيمانه باندي پيش کړی شي - هم ددې فصلونو نه حاصل کړی شوي فصل عام فصل نه اته نه ترلس فيصده زيات وي -

ددې نه علاوه رومي افريقي خشک سالی نه بچاو والا فصل ۲۰۱۷ پورې به پيش کړی شي - صنعتي ملکونو کبني د جوارو فصل کبني د خشک سالی نه مزاحمت خصوصيت شروعات يو اهم سنگ ميل دی او افريقه لاطيني امريکا زيرين صحرايي خطي کبني افريقه او ايشيا کبني خشک سالي نه مزاحمت والا فصلونه بشموليت جوار کبني داخل شوی دی - چې دې استريليا کي ابتدايي مراحل کبني انتهايي شاندار کارکردگی مظهر دی - ددې طريقه باندي حاصل کړی شوی فصل شل فيصده زيات دی - خشک سالی نه مزاحمت والا د فصلونو نظام ټولي دنيا دپاره اهم دی- بالخصوص ترقي پذير دنيا دپاره چې چرته خشک سالي د صنعتي ملکونو په مقابله کبني زياته شديد او مسلسل ده-

فضايي تبديلی کبني کمي او گرین گيسونو په اخراج کي کمي

دبائيوټيک فصلونو کبني ماحوليات په حوالي سره د فوري نوعيت مسايل و شنو گيسونو په اخراج کي کمي او د موسم د تبديلی عمل کم کول په حواله سره په دوه مرکزي موضوعاتو باندي مشتمل دی - د معدني تيل په استعمال کبني کمي باندي کاربن ډايي اکسايډ کيس د خارج کولو کبني کمي اوشي چې ددې اطلاق د جراثيم کش ادويات په استعمال کبني کمي په ذريعه به کيري - په کال ۲۰۰۷ کبني ددې خبي اندازه لگولی شوی وه چې ۱۰۱ کيلوگرام کاربن ډايي اکسايډ کيس کبني د کمي مطلب ۵،۰ بلين د موټر گارو په ذريعه پيدا شوی د ولگي او الودگی برابر وی - بل د کنستو په عمل کبني کمي د دي اضافي بچت يعني جراثيم کش بائيوټيک فصل کبني د زمکي کنستو بچت په ذريعه بائيوټيک خود فايبر اوفيد د زمکي اضافي کارين ساکوټيشن عمل منع کوي چې هغي ته ۱،۱۳ بلين گرام کاربن ډايي اکسايډ يا ۸،۵ بلين د موټر گارو د کمي برابر ده - ځکه په ۲۰۰۷ کبني د ساکوټيشن په ذريعه بچت ۴،۱۴ بلين کلوگرام کاربن ډايي

اکسايډ سره برابرو - چې هغه په سرکونو باندې درې نه تر شپږ ميليون د موټرو د کمې برابر دی - سوکره ، سيلاب او درجه حرارت کښې کمې داسې عوامل دي چې هغې باره کښې په مستقبلي کښې به د مزيد زيات کيدو و امکانات وي - ضرورت ددې خبرې دی چې داسې فصلونه تيار شي چې هغه د موسم د تبديلي سره موافق وي - دبائيوټيک فصلونو کښې د استعمالولو ډېر څيزونه مثلاً

Genomics & Molecular Marker assisted Selection (MAS)

او بايوټيک فصلونو د موسم د تبديلي اثرات د کمې دپاره استعمال کيدی شي - بايوټيک فصلونه مخکښې د زمکې کنستل يا د گود کښې د کمې په ذريعه کاربن ډاي اکسايډ په اخراج کښې د کمې او د زمکې نمې او خاورې د حفاظت باعث دی هم د چينجي مار دوايانو په کمې کښې دا کاربن ډايي اکسايډ ساکوپينټيرنگ کښې حصه اخلي -

ارزان بايوټيکول په تيارې کې برخه

بائيوټيکنالوجي پروموني دور فوډ مينډ فايبر او نور دويم دور کښې توانائی والا بايوټيک فصلونه ارزان او في هيکټر بايوټيک سيداو کښې اضافي دپاره د کاميابي دور وو - دا مقصدد غير حياتياتي ابروتیک دباو ، سوکرې او سپم وتور نه مزاحمت کوو ل فصلونه د تيارې په ذريعه حاصلولی شي - د ډکي مينټابولزم کښې د ترميم په ذريعه في ايگر زياده پيداوار حاصل کولی شي - ددې خبرې هم امکان دی که بايوټيکنالوجي استعمالولو کښې تيز رفتاري سره بايوټيکول پيدا کولو والا انزايم جوړ کړی شي - په امريکا کښې غير تريجنک مخلوط بايوټيک يو قسم واخه او د جوارو ترمينځ نشونما والا خصوصيت متعارف کړی شوی - د اناج د تيارې دپاره په دې برخه کښې د ايتهنول پيداوار دپاره د سيلولوزد مقدار کښې اضافه کړی شوی ده - ددې ډير ايجنگ اقسام د تيارې کار په آخري مرحله کې دی -

مستحکم معاشي فايده کښې حصه:

د بايوټيک فصلونو عالمي اثرات په حوالي سره حالیه ترين سروې په ۱۹۹۶ نه تر ۲۰۰۷ د عرصې په دوران کښې اوکړی شوه -

Breaks & Barfort 2009 & Forthcoming

ددې سروې مطابق بايوټيک فصلونه زميندارانو ته په کال ۲۰۰۷ کښې ټول منافع ۱۰ بلين ترقي پذير ملکونو زميندارانو نه څلور بلين امريکي ډالر معاشي فايده حاصل شوي - د ترقي يافته دنيا سره لري زميندارانو ته ۴۴ بلين امريکي ډالره حاصل شوه - ۱۹۹۶ نه تر ۲۰۰۷ په موده کښې مجموعي فايده ۴۴ بلين امريکي ډالره ، چې هغې کې ۲۲ بلين ډالر د ترقي پذير او د صنعتي ملکونو وه - په دغو فايدي کښې په ارجنټاين کښې دوه برخه سويابين پيدا کولومنافع هم شامل ده - مختصر دا ذکر شوی دا اهداف د بايوټيک فصلونو د انسانيت اهم کارنامي عکاس کوي -

قومي معاشي نمو

بايوټيک فصلونه په زرعي ملکونو کښې حصه په دې ملکونو کښې حالات کښې تبديلي پيدا کوي - د عالمي بېنک ډيولپمنټ رپورټ کې د اهم ترين پيغام ورکړل شوی دی ميليون ډيولپمنټ مقاصد کښې اهم ترين نقطه ۲۰۱۵ پوري انتهايي غربت نه متاثره آبادي ۵۰ فيصده کمې به کوي - دې دپاره اهم ترين اوزار زراعت دی - (ورلډ بېنک ۲۰۰۸)

دې رپورټ زرعي معيشت والا ملکونو په درې حصو کښې تقسيم کړی شوي دي - زرعي

ملکونه چې چرته زراعت جي ډي پي يو په دري حصه باندې محیط دی - په دي زمره کښې دريم حصه لېبر فورس ۴۴۰ ميلين زراعت سره منسلک دي - په دي زمره کښې ۴۰۰ غريب خلق شامل دي چې هغه زياتر زيرين صحرايي افريقي خطي کښې آباد دي او ددي اتيا فيصده آبادي زراعت سره وابسته ده -

د ترقی مرحلو نه تېریدلو والا ملکونه

دي زمره کښې چين، انډيا، انډونيشيا او رومانیه شامل ده - زراعت د جي ډي پي په اوه فيصد حصه باندې مشتمل ده خو ددای ۸۰ فيصده آبادی په کلو کښې ژوند تېروي او ددوی د زراعت سره تعلق دی - په دي زمره کښې ۲،۲ ميلين غريب آبادي شامل ده - په جنوبي ايشيا تقريبا ۹۶ فيصده غريب آبادي شامل ده - په جنوبي ايشيا او د مشرقي ايشيا او فيسک ۹۶ فيصده او د مشرق وسطی او د شمالي افريقي ۹۲ فيصده آبادي د تبدیلی عمل نه تېريري -

دا هغه زمره ده چې چرته زراعت ته کم اهميت حاصل دی او دي ملکونو د جي ډي پي صرف پنځه فيصده باندې مشتمل دي، دلته غربت په ښهري علاقه کښې وي - د زرعي نمو په غېر موجودگی کښې زراعت باندې گرانه گوزاره کولو والا معاشره ته معاشي ترقي ناممکن ده - هم په دي ملکونو کښې زراعت د ملک حالت په تبدیلی کښې اهم کردار لري چې چرته ۲،۲ ميلين خلق په کلي واله علاقه کښې ژوند تېروي او د ملک اتيا فيصده آبادي د غربت د لاندې وي -

د عالمي بېنک په رپورټ کښې ويل شوي دی چې زرعي ملکونو معاشي ترقی دپاره د زراعت استعمال ضروري دی چې وړيکو زميندارانو په کرونده کښې انقلاب راوستی شي - فصلونه غذا اود خنارو د غذا اهم ماخذ دي چې د هغې سالانه عالمي پيداوار به ۵،۶ ميټرک ټن د سالانه تاريخي جايزه ددي خبرې تصديق کوي چې ټيکنالوجي د فصلونو پيداوار او پيداواريت کښې اهم کردار ادا کوي او د کلي وال علاقه کښې دترقی رفتار تيزوي - د دېنه فصل شاندار مثال په ۱۹۳۰ په عشره کښې په امريکا کښې مخلوط جوار د نوي ټيکنالوجی تعارف دی او د ۱۹۶۰ عشرې کښې ترقي پډير ملکونو کښې د وريجو او د غنمو په ميدان کښې شين انقلاب دی - چې د يو بلين خلق د ولگي نه بچ کړلو، چې دي باندې نارمن بارلگ ته په ۱۹۷۰ کښې نوبل انعام برائے امن هم ورکړی شوي وو - ۹۴ کاله بودا نارمن بورلگ د بائيو ټيکنالوجی ټولو نه لوي حامی دی او د ابي ايس ای ای ای نگران هم دی -

په چين کښې د وريجو فصل د بي ټي وريجو فصل د تجرباتي مرحلي نه تير شوی دی او دي فصل کښې ۱۱۰ امريکي ډالر آمدني پيدا کولو صلاحيت موجود دي او په چين کې ۱۱۰ ميلين کورونو ته يو سهارا ملاو شوي ده - مختصرا د ا چې د بائيوټيک فصلونو کښې پيداواريت او منافع کښې د اضافي صلاحيت موجود دی او دا د کلي والو خلقو دپاره دترقی يو انجمن حثيت لري چې دا په غربت کښې خاتمه غريب او د وسايل نه محروم زميندارانو ته په زندگی کښې يو انقلاب راوستي شي - په کال ۲۰۰۸ کښې په ۲۵ ملکونو کښې اوسيدونکو د دنيا نېمي آبادی نه زيات دنيا ۵،۱ ميلين هيکټر د زرعي زمکو اته فيصده دی، دا خبره قابل ذکر ده چې ۶۶ بلين عالمي آبادی دي ۲۵ ملکونو کښې اباده دي چې چرته په کال ۲۰۰۸ کښې بائيوټيک فصلونه کرونده شو -

او په کال ۲۰۰۸ کښې لس بلين امريکي ډالر ته برابر مختلف فايدې حاصل کړی دي - په کال ۲۰۰۷ کښې ۵،۱ بلين هيکټر د قابل کاشت رقبې نيمه حصه نه زيات رقبې باندې ۵۲ فيصد يا ۷۷۶ ميلن هيکټر باندې د بائيوټيک فصلونو د کروندې منظوري ورکړی شوه - په کال ۲۰۰۷

کښې د بائیوتیک فصلونو ۱۲۵ میلیون هیکتر رقبه عالمی قابل کرونده ۵،۱ بلین هیکتر رقبه اته فیصده نماندگي کوي -

اکثر په ترقي پذیر ملکونو کښې اهم ترين مشکل چې هغه په گوته کول ضروري دي د وزن او ارزان اوډمه دارانه قانوني نظام کمي ده چې په هغه کښې د تیر شوي د دولس کالو تمام اسباق شامل شوي - ترقي پذیر ملکونو کښې قانوني نظام اکثر معاملاتو کښې د مشکلاتو باعث دي په دي موقع يو ميلين نه زيات لاگت باندې تيار شوي مصنوعاتو د منظوری ایسارتيا ده او دي مصنوعاتو دپاره دوباره قانون سازي کيږي -

دبايوتیک فصلونو موجوده قانوني نظام لس کاله مخکښې دي ټیکنالوجی اختیار کولو والا صنعتي ملکونو په حواله تيار کړی شوی وو چې په هغې کښې محدود وسایل والا د ترقي پذیر ملکونو مسایل مخه نه وو ساتلي شوي - ترقي پذیر ملکونو ته دا وخت په کمو وسایلو زيات کارکردگي يو چیلنج دی - دي دپاره دا ممکن ده چې هغوی تیر شوي دولس کالو تجربې په رڼا کښې داسې قانون وضع کړي چې هغه زميد دارو دپاره سم وي - اوسخت دشواریا پیچیده نه وي - هم ددي قانون په ذریعه ترقي پذیر ملکونو ته ددي ټیکنالوجی حصول ممکن دي - دا په رومبي درجه کښې ایښودل ضروري ده چه دا وخت ترقي پذیر ملکونو کښې غیر ضروري سترگینت معیار ترقي پذیر ملکونو کړی شوی دی ، د بعض فصلونو د حصول دپاره رکاوټ دی مثلا د گولډن وریجو حصول -

ددي د غیر ضروري قانون په تاخیر چې لکونو خلق به د مرگ خلې ته ورشي دې نه علاوه دا د قانون نه زيات اخلاقي مسئله ده - په جنوبي افریقه کښې ملاوي هغه ملک دی چې چیرته قومي بائیوتیک ټیکنالوجي پالیس دپاره قانوني فریم ورک او انضباطي نظام باندې توجه ورکولی شي - د ملاوي صدر بنگومیتهاریکا م چې هغه د تعلیم وزیر هم دی جولائی ۲۰۰۸ کښې د کابینې اجلاسونو ته د خطاب په موقع وویل چې حکومت معاشي ترقي دپاره او د غربت د خاتمي په حق له د بائیو ټیک نامی اهمیت تسلیموي - هغه دا خبره زوټه کړه چې د ملاوي

Vision 2020 gradit coprabat (MDGS)

کښې طي شوي تیزرفتار ترقي معاشي اود غذایی تحفظ د اهداف حصول کښې بائیو ټیکنالوجی اهم او مرکزي کردار ادا کوی- دي پالیسی متعلقه بائیوټیکنالوجی بائیو مصنوعاتو تياري حصول او د قوانین فریم ورک مهیا کړی شوی دی - چې په هغې باندې عمل درآمد په صورت کښې به ملاوی ته درآمد کول څیزونه دي هغې پیداروار کښې به نورو باندې انحصار کولو په ځایي ملاوی دغه څیزونه برآمد کوو او په ځایي به راشي - سوکره نه مزاحمت کولو والا د جوارو فصل يو نوی حقیقت دی- سوکره نه بچ کیدو دپاره خصوصي اهمیت ورکول سهر

ISAAA & Maize drought program

مخکنی صدر ته د جوارو د خشک سالی نه بچ کیدو والا خصوصیت باندې جایزه پیش کړلو- هغوی په دي باندې خطاب کښې وویل چې روایتی او بائیوتیک سوچ ،سرکاري او نجی شعبه او ددي مستقبل باندې يو تفصیلی گفتگو اوکړه - د نوموړي صدر له خوا نه په دي حواله مقاله کښې د حوالو سره بریف تهرې پي کښې خصوصي پرکا په طرز شامل کړی شوی دی - خشک سالی نه بچ کیدو والا بائیوتیک فصل د بائیوتیک فصلونو دریم دهائی ۲۰۰۶ نه ۲۰۱۵ پوري به په تجارتي طور باندې پیش کړی شوي - ولې چې په دي کښې په ټولې دنیا فصلونو په حوالی سره اهم ترين مسئله یعنی د اوبو او د زمکې سره د مقابلی جدید صلاحیت موجود دی - سوکره نه مزاحمت کولو والا بائیوتیک جوارو جدید ترين شکل امریکا کښې د تیاری په مرحله کښې دی

او دا به ۲۰۱۲ یا ددې نه مخکې مارکیټ ته راشي -
دې نه علاوه زیرین صحرايي افریقي علاقې کښې نجی او سرکاری اشتراک عمل په ذریعہ سوکره نه مزاحمت والا جوار د تیاري په مرحله کښې دي چې چرته داسې فصل ضرورت انتہایي زیات دی -

په کال ۲۰۰۸ امریکا کښې بایو فیول تیاري

په امریکا کښې د جوارو د فصل نه ایتھنول او مختلفو نورو فصلونو نه بایوفیول ترلاسه کیري - او دا اندازه لگولې شي چې په امریکا کښې به د جوارو د فصل اتیا فیصده رقبه د ایتھنول تیاري دپاره استعمال کولې شي - چې دا د کال ۲۰۰۷ نه ۲۴ فیصده زیاته ده - دغه شان ته دا اندازه لگول شوي ده چې په کال ۲۰۰۸ کښې به د بایوټیک جوارو ۷،۸ میلیون هیکټر د ایتھنول د پیداوار دپاره استعمال کولې شي - چې دا مقدار د کال ۲۰۰۷ اووه میلیون هیکټر وو - ۵،۳ میلیون هیکټر باندې لگولې بایو ټیک سویابین د ټول سویابین رقبې اووه فیصده د بایو ډیزل پیداوار کښې به استعمالیري - ددې نه علاوه ۲۰۰۸ کې د بایوټیک کینولا د رقبې ۵،۰۰۰ هیکټر دي مقاصد دپاره به استعمال کولې شي - برازیل کښې دبایوسویابین د تیاریدو تمینا موجود نه ده - دبایوټیک مصنوعاتو په لوي تعداد باندې پیداوار او درآمد منظوري ۲۵ ملکونو کښې پیداوار دپاره او ۳۰ ملکونو له د درآمد منظوري په کال ۲۰۰۸ کښې په ۲۵ ملکونو کښې بایوټیک فصلونه د تجارتی بنیاد باندې پیش کړي شو - اونورو ملکونو کښې په مجموعي طور باندې ۵۵ ملکونو ددې فصلونو منظوري ورکړی شوی وه - دا غذاګانې دلته ۱۹۹۶ راهسې استعمالیري - د ۲۴ ملکونو ۱۴۴ مختلف انداز کښې د پیش کولو ۶۷۰ قانون منظور کړی شوی دی نو ځکه بایو ټیک فصلونه په دیرش ملکونو چیرته چې د بایوټیک فصلونو د منظوری ورکړی شوه، هغه ۵۵ ملکونو کې جاپان سرفهرست دي - ددې نه روسته امریکا، کینډیا، میکسیکو، جنوبی کوریا، استریلیا، فلپاین، نیوزی لینډ، یورپی یونین او چین سرفهرست دي - ټولونه زیاته خویش فصل جوار ۴۴ دی - ددې نه روسته پنبه ۲۳، کینولا ۱۴ اوسویابین ۸ نمبر دی - زیاتر چې کوم ملکونو کښې چې فصل منظوري ورکړل شي هغه بایوټیک سویابین جي تي ایس ۲،۳،۴۰ دي - چې ددېنه منظوریانې د یورپی یونین ۲۷ منظوریانې شمار گیري - ددې نه روسته د چینجو مزاحمت والا جوار ایم او این ۸۱۰ او د جراثیم کش جوار این کی ۶۰۳ دي - ددې وروستو د واورو فصلونو ۲۱ ملکونو منظوریانې حاصل کړي دي او د چینجو نه مزاحمت پنبه

Mon 531/757/1076

ده چې هغه په دنیا کښې ۱۶ منظوریانې حاصل دي - ددېنه علاوه جي تي او قانوني منظوریانې تازه ترین فهرست او تفصیلات د بریف ۳۹ اینډکس کښې درج دی - جاپان او جنوبی کوریا رومبې ځلې د بایوټیک جوارو د غذاي استعمال دپاره درآمد کړي دي او ددې وجه د بایوټیک فصلونه د روایتی فصلونو نه ارزانه ده - جاپان او جنوبی کوریا په شان ته به نو ملکونو په شمول یورپی یونین به هم داسې راغب کړي -

په کال ۲۰۰۸ کښې د بایوټیک فصلونو د عالمي قدر اندازه ۵،۷ بلین امریکي ډالر لگولې شوي ده - هم په دې ۱۹۹۶ نه تر ۲۰۰۷ دوران ددې مجموعي قدر ۵۰ بلین امریکي ډالر وو - کارپونوسین د تخمېنې مطابق ۲۰۰۸ کښې د بایوټیک ۹،۶ بلین ډالر نه زیات دي - په کال ۲۰۰۶ کښې د بایوټیک فصلونو عالمي قدر او عالمي کمرشل و تخم مارکیټ کښې ۲۴ بلین امریکي ډالر ۲۲ فیصده نمایندګي کوي - د فصلونو عالمي قدر د بایوټیک فصلونو قیمت فروخت او د ټیکنالوجی فیس یو ځایي شمار کولې شي - په دولس کاله موده کښې ددې فصلونو مجموعي

عالمی قدر اندازه ۸،۴۹ بلین لگولی شوی ده - چې هغه گډوډ کولو نه ورسسته ۵ بلین امریکي ډالر شمار کولی شی - د بایو ټیک فصلونو د عالمی قدر په حوالی سره دا یو اهم سنگ میل دی - دبایوټیک فصلونو قیمت په کال ۲۰۰۹ کې ۳،۸ بلین ډالر شمار کړی شوي وو -

مستقبل

بایو ټیک فصلونو د کمرشلایزیشن د دویمې دهایی ۲۰۰۶ نه ۲۰۱۵ به دوران کښې ددې فصلونو د صورتحال جایزه

ترقي پذیر ملکونو کښې بایوټیک فصلونو مستقبل او ۲۰۱۵ په دوران کښې درې اهم امور گردش کوي - رومبي چې ددوه ملکونو ذمه داران او قیمت او دوخت په لحاظ سره د موثر قانوني طریقې کار او فوډ لینډ او او دې دپاره ددې غذاگانو دسر دپاره مضبوط سیاسي عزایم په کال ۲۰۰۸ کښې د اکثر ترقي پذیر ملکونو د قیادت د طرف نه په حوالی سره مضبوط عزایم ملکونو کښې ضروریات پورا کول دپاره د بایوټیک فصلونو اختیارول او ددې تسلسل انتهای ضروري دي - د بایوټیک فصلونو د کمرشلایزیشن د دویمې دهایی کښې ددې فصلونو مستقبل تابناک نظر راځي - په کال ۲۰۲۵ کښې ایپي ایس ای ای د اندازو په مطابق ۲۰۱۵ پورې ددې فصلونو د منظوری نه وروستو بایوټیک فصلونه اختیاروونکي ۲۰ میلیون زمیندارو په تعداد کښ به اضافه وشي - ۲۰۰۹ نه تر ۲۰۱۵ پورې به ۱۵ یا ددې نه زیات ملکونه په رومبي ځل بایوټیک فصلونه پیدا کوی -

ددې نه روسته د بایو ټیک فصلونو پیداوونکي ملکونو تعداد به ۴۰ شي - په دې نوی ملکونو کښې به د ایشیا نه درې څلور مشرقی او جنوبی افریقه نه ددې څلور مغربي افریقه نه درې نه څلور شمالي افریقي او مشرقی وسطی نه یو یا دوه ملکونو به دا فصلونه تیاروي - لاطینی او وسطی ملکونو کښې مخکې نه یې د ا فصل متعارف شو دی - دې سېمو کې دوه نه درې ملکونه داسې دي چې هلته ددې فصلونو اختیارولو گنجایش موجود دی - مشرقی یورپ کښې روس سره شامل شپږ نوي ریاستونه داسې دي چېرته چې دوی کښې د بایو ټیک فصلونو د آغاز توقع ده - روس کښ دبايو ټیک فصلونو د تیاری په اخیري مرحله باندي دي چې ددې نه روسته به د مشرقی یورپ نور ملکونو کښې به هم دوی د افزایش آغاز وشي - د مشرقی یورپ په حوالی سره دلته مسئله ساینس او ټیکنالوجی نه زیاته نظریاتي ده - دا زیات نظریاتي ټولنو نه اثر اخلي -

د بایوټیک فصلونو د فایدي په وجه ۲۰۰۵ د فصلونو به رقبه کښې ۲۰۰۸ هیکتار د اضافی توقع ده چې ددې دوه لوی اسباب بیان کولی کیري - رومبي دا چې څلور لوی بایوټیک فصلونه جوار، سویابین، پنبه او کینوله به په مستقبل کښې په لوي رقبې باندي د کروندی توقع کولی شي چې هغه مجموعي طور باندي ۳۱۵ میلیون هیکتار وریجي او د سکری نه مزاحمت والا فصلونه دی - دې حوالی سره به اهم کردار ادا کولی شي - رومبي دور بایوټیک فصلونه پچ د هغې نه حاصل کیدلی غلی کښې په مختلف عوامل په وجه به زمیندارانو ته د غلی نه علاوه نورې فایدي هم ورش - دې آرار سویابین آغاز په ۲۰۰۹ کښې متوقع ده چې دا دویم دور د فصلونو یو اهم فصل دی - آرار تو غلی کښې ۲۷،۱۱ فیصده د اضافی سبب به جوړیږي -

دې وخت نه ۲۰۱۵ پورې موده کښې به بی شماره بایوټیک فصلونه واړه، لوی او مینځني پیمانی باندي د کروندی په میدانونو بانی قبضه حاصل کړی ده، بیا هم د اوخت د ټولو نه اهم بایوټیک فصل چې هغه د تیاری په اخیري مرحله کښ دی هغه بایو ټیک وریجي دی - بالخصوص حشرات لارض او د بیماریانو نه مزاحمت کوونکی فصل دا په چین کښې د تیست نه

ورستو په تجارتي پيمانه باندې پيش کول له تيار دى - وريجي د دنيا اهم اناج دى په ټوله دنيا کښې اهم ترين غذاي اناج دى. په دنيا کښې ۹۰ فيصده خلق غريب او وسايلو نه محروم دي - ددوى په وړې زمکو ټکرو او د بيماريانو نه مزاحمت والا خصوصيت سره جوار بي تي او د بيماريانو نه مزاحمت دپاره به دولس مياشتو کې دننه د متارف کيدو توقع ده - ددې فصلونو نه د دنيا ۴،۱ ميليون واره او غريب زميندارانو ته د فايدې رسيدو توقع ده - د سبزى، فصلونو، مثلاً تماټر، بروکوى، گوبي، بېنډى و غېره چې هغه له د جراثيم کشدوايانوزيات مقدار ضرورت دى هغه هم د تيارې په مراحل کښې دى - دا فصلونه به ډېر زر زميندارانو ته ورکړل شي - غريب دوست فصلونه مثلاً شکر قندي، دالين، مونگ پهلې هم پيداروا دپاره تيار دى، قابل ذکر خبره داده چې په دې کښې اکثر فصلونه د ترقى پذير ملکونو د سرکاري قومي يا بين الاقوامى ادارو کښې تيارېږي.

دبائيوټيک فصلونو دويمې دهايى د رومبي دهايي په مقابلې کښې د افريقه او د ايشيا په زيات ملکونو کښې د ترقى توقع ده - ددې نه برعکس رومبي د هايى د امريکا د ملکونو اکثر غذاي فصلونه شمالي امريکا کښې پيدا کړى شوي وو بالخصوص په برازيل کښې - د رومبي دهايى په دوران کښې کرونده ښه طريقي سره مثلاً روټيشن فصلونو کښې پيدا کړى مزاحمت و غېره موثر استعمال هميشه به اهم وى - بالخصوص د جنوب په ملکونو کښې - ددې بايوټي فصلونو بهتر پرورش ضرورت به وى - د رومبي دور د بايوټيک فصلونو د خوراک او ددې استعمال کې د استعمال کيدو توقع ده - اگر چې د بايو فيول حکمت عملي ډير ملک حوالى سره کيدل پکار دي او دې ته غذا نه علاوه بل څه ته کله هم ترجيح ورکول نه دي پکار - غذايي فصلونو گڼې تسلاوا او د جوارو بايو فيول دپاره غېر منصفانه استعمال باخصوص ترقى پذير ملکونوکښې د غذايي بحران سبب جوړېدي شي -

بالخصوص دې صورت کښې چې کله دې ملکونو کښې بايوټيک فصلونه اختيار کړى شي نو بايو فيول د پيداوار دپاره د بايو ټيکنالوجى استعمال ددې قيمت به کم کړى - بيا هم دې فصلونو استعمال د انسانيت د فلاح دپاره ددې فصلونو اهم مقصد دى - دا مقصد ميليونم ډپوليمينټ مقاصد گڼرى شوي دي چې دهغه په تحت ۲۰۱۵ پورے د دنيا نه غربت ۵۰ فيصده کم کول دي -

په کال ۲۰۲۵ د عالمي بينک رپورټ په دې خبره باندې زور ورکړى دى چې زراعت ډېره ترقى د مقاصدو د حصول اهمه ذريعه ده، چې د هغې په ذريعه د ولگى دلاسه کمزور انسانيت د افلاس د ديو نه خلاصى ترينه وشي -

دبائيوټيک فصلونو په ډيروالي کې د جې ايت د بين الاقوامى فورم باندې او ترقى پذير ملکونو قومى سطح باندې سياسي عزائم اظهار يو حوصله افزا علامت دى - ترقى پذير ملکونو سره تعلق اختيارولو والا څه روشن خيال رهنماگانو د خيالاتو ذکر په دې بريښي کښې شوى دى چې دا وخت چې کوم ترقى پذير ملکونه ددې فصلونو حوالى سره مضبوط سياسي عزائم اظهار ونه کړي نو هغو يې يو ډير اهم موقعه د لاسه ورکوى او د فصلونو په پيداوار یت کښې به ډېر شاته پاتې شي - دا دنيا يو متوازن نه زيات د غريبانانو په زندگى د تبدیلی د راوستو يو انتهايي اهم موقعه ده چې د چا زندگي دارومدار د فصلونو نه حاصل کړى شوى غلي باندې ده او دې غلي سره ۵ بلين محروم او دولگي د لاسه زپيدلي اولس زندگي وابسته ده - دې حقيقت نه چې سترگي پټو نو مونږ به د مجرمانه غفلت ثبوت ورکوو -

ISAAA SEAsiaCenter
c/o IRRI, DAPO Box 7777
Metro Manila, Philippines

Tel.: +63 2 5805600 ext. 2234/2845 · Telefax: +63 49 5367216
URL: <http://www.isaaa.org>

For details on obtaining a copy of ISAAA Brief No. 39 - 2008, email publications@isaaa.org